

DAUNORA RIUS
TUVIŠKA
EKA
LIETUVI
D. AVE
NEW YORK

kas Ligas Gydom.

avo ligoje, tai Nenustok Gydytis
g auk musy nuomone ir patarimais.
rs. Mary Kirtio, 185 Redin St.
vburg, N. Y., sako:

abai sirgau per 4 metus, turkiau
tarą per 2 mėnesius, bet nieko
ėjo. Vėliau pasidaviau ligoninė
ir čia po operacijai. Man buvo
e, kad po tai operacijai bus g
i, bet nebuvo. Taip sirgau, kad
ėjau vėl eiti pas privatiką dakt
ą per visą mėnesį, bet be pas
o. Niekas man negalėjo, pala
uėjau pas Drs Doyle ir Lewis
mane gydė su elektrikos prietais
s. Skausmas, kuris mane kank
veik visiški dingo. Rekomen
uju šiuos daktarus ir kitiems me
ntiems.
(Signed Mrs. Mary Kirtio.

MOTERYSI
ky, Nervišky, Kraujo, Odos ir kit
nos, pasitark su mumis.
istil. Ilgametinė praktika gydym
mplikuotų ligų pagelbsti mums
Electric Medical prietaisai) su
a pagalba, ka kitoki būdai negal
sunkių kankinių ir nuo pavojing
y, atidėliojimas, negeras gydym
patyrusio specialisto egzaminacij
Nedėliadienis: nuo
10 val. ryte iki 1
val po pietų
nd ir 43-rd Sts NEW YORK

VERGIJA
GIMAS, KĄ PADARO JAS
IS PALEISTUVEMIS.

t. Paul Ave., CHICAGO, ILL.
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

RNITURE CO.
ind 658—5th Avenue
outh 4263 Near 19th Street
KLYN, N. Y.

Moteris Negali
Atsidžiaugt Forničiais
Pirkę pas mus.
Kodėl ne Tamistos?
Mes užlaikome visoki
tavoro, kas tik yra re
kalinga i kambarius
FORNICIŲ, MINKSTŲ
KRESLŲ, KARPETŲ,
PECIŲ, VEIDRODŽIŲ
ir t. t.

arė jau pasibaigė.
otis
ba-
ošti
na-
ori?
o
ms
eitu
ia i
ito.
ŽMOKET IŠ KALNO ARBA
ar po \$1.00 i savaitę.

Draugai darbininkai, rem-
kite LSS. Apsigynimo fon-
dą! Atsiminkite, kad bylos
vedimui reikalinga nemaža
suma pinigų.

L A I S V Ė S

Naujus metus pradėjus,
mes norėtume, kad kiekvie-
nas "Laisvės" skaitytojas,
sykiu būtų jos ir platintojas.
Taigi pasidaruokite.

No. 10 Telephone 3878 Stagg. 455 Grand Street Brooklyn, N.Y., Utarninkas, 4 Vasario (February), 1919 Kaina pavienio numerio 5c. Aštuoni puslapiai. IX METAI

Anglijoje streikai vis plečiasi

BRITANIJOS RENGIAMA VISUOTINAS STREIKAS.

Darbininkai nori paimti į savo rankas visą pramonę.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 31 d. sausio. — Ši vakarą inžinierių draugijos skyriai savo susirinkime nutarė susireikšti 6 d. vasario ir streikuoti tol, kol bus pripažinta 40 valandų darbo savaitėje.

Daugelis kalbėtojų minėtame susirinkime ragino rengtis prie generalio visos šalies darbininkų streiko, sakydami, kad jau atėjo laikas darbininkams paimti į savo rankas visą pramonę kontrolę.

Belfast, Airija, 31 d. sausio. — Streikierių komitetas paskelbė, jog jie stengsis išplatinti streiką visoj Airijoje ir padaryti jį generaliu.

Parlamento narys, Joseph Devlin, kreipėsi į premjerą L. George, prašydamas, kad valdžia imtųsi malsinti streikus, bet premieras atsakė, kad Anglijos valdžia nekontroliuoja darbo valandų ir kad jį pilnai sutinkas su Glasgow miesto militariu viršininku, kuris atsakė kištis į streiko dalykus. Premieras pasakė, kad taip pat bus daroma Belfaste ir kitose streiko apimtose vietose.

Streikieriai neklauso lyderių

Socialistų laikraščio Clarion redakcija pastebi, kad žymiausia streikų ypatybė ta, kad visi šitie streikai kilo be inijū viršininkų pritarimo ir net priešais jų norą. Tokiu būdu valdžia unijū ne gali kaltinti. Streikieriai turi patį "tiesioginiu veikimu" viską atsiekti.

RIAUSĖS GLASGOWE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Glasgow raitoji ir pėsčioji policija užpuolė streikierių minią ir paleido į darbą savo lazdas. Policijai pagelbėjo ir kareiviai. Žmonės gynėsi nuo policijos akmenimis, geležinėmis štanomis ir kuo tik sugriebdami.

Streikai vis platinasi ir manoma, kad greitai laiku sustreikuos daugiau 200,000 transporto darbininkų, reikalaujanti 40 val. į sav. Londone nuolat daromos konferencijos, kur darbdaviai stengiasi susitaikyti su unijū vadais, bet streikai plėtojasi savo keliu.

Glasgove areštuoti du streiko vadai, Wm. Gallagher ir David Kirkwood. Juos kaltina kurstyme prie riaušių.

Šiandien kilo riaušės angliakasyklų srityje, Lanarkshire rajone. Streikieriai užpuolė Hamiltono kasyklų ofisą ir išmušė langus. Buvusieji ant sargybos policistai liko sumušti.

Paskelbta, kad elektros darbininkai nusprendė prisidėti prie generalio streiko.

Londone eina konferencija apie sutaikymą streikierių su darbdaviais, o tuo pačiu laiku streikuojanti doka darbininkai randa vis daugiau simpatijos kitose unijose. Jie jau gresia išplatinti streiką net į pietinį Londoną.

Clyde laivų statymo darbininkai šiandien laikė massmeeting apsvartymui atsakymo į valdžios pasiūlymus.

Glasgow, 31 d. sausio. — Šiandien vietinė raitoji policija atakavo streikierių minią miesto gatvėse. Sužeista keliolika žmonių, o dar daugiau suareštuotų.

BELGIJOS VALDŽIA ŽADA PAIMTI BRUSSELIO GATVEKARIUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 30 d. sausio. — Šiandien Belgijos premieras Cooremans paskelbė, kad jeigu Brusselės iškilęs gatvekarių darbininkų streikas nebus tuoj užbaigtas su pagalba derybų tarpe samdytojų ir darbininkų, tai jisai kreipis į ministeriją prašydamas, kad ši paimtų visą gatvekarių medegą, karus ir darbininkus.

Tokių-pat priemonių ėmėsi pereitą savaitę įvykusiam gelžkelių streikui malsinti Francijos valdžia.

PRUSIJOS RINKIMUOSE LAIMĖJO SOCIALPACIOTAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlin, 30 d. sausio. — Nedėlioje įvykusiuose Prūsijos valstijiniuose rinkimuose laimėjo socialpatriotai. Prūsijos valstijinė tarvyba susidės iš sekančių atstovų: socialpatriotų — 142; katalikų — 87; demokratų — 61; konservatyvų — 41; neprigulmingų socialistų — 24; Stressmano partijos — 18; kitų smulkų partijų — 7.

ŽADA SUSTABDYTI PRIDAVIMĄ ELEKTROS LONDONUI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Zurich, 31 d. sausio. — Čia pranešta, kad Wilhelmshaveno kalėjimuose dabar laikomi 500 spartakinių, kurie liko suimti po to, kaip spartakiniai pasidavė valdžios kariūnėms. 40,000 markių, kurie buvo paimti iš imperiškojo banko, liko atimti iš spartakinių išimant tik mažą dalelę.

BOLŠEVIKŲ PRIEŠAI ATSAKAKO DALYVAUTI KONFERENCIJOJ.

IVAIRIOS ŽINIOS.

MIRĖ MEHRINGAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 31 d. sausio. — Mirė Dr-as Franz Mehring, neprigulmingųjų socialistų atstovas Prūsijos kongrese. Čionai gauti pranešimai skelbia, kad jisai miręs nuo plaučių uždegimo.

1917 m. F. Mehringas buvo išrinktas į žemąjį Prūsijos kongresą Karoliaus Liebknechto vieton, kuris tuomet pateko kalėjimui už "išdavystę". Kaip ir Liebknechtas, Mehringas visuomet buvo priešingas kareivių ir taipgi buvo areštuotas. Pastaruoju laiku jisai buvo vienu žymiausių Liebknechto pagelbininkų.

BERLYNO VALDŽIA GINSIS NUO BOLŠEVIKŲ

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 30 d. sausio. — Valdžios atstovai šiandien tarėsi su Kareivių Tarybos atstovais apie būdus kaip geriaus gintis nuo Rusijos bolševikų, kurie jau renkas priėmė rytiųjų Vokietijos ribų. Yra žinių, kad bolševikai koncentruoja gerai disiplineuotą armiją Liepojaus ir Kauno rajonuose.

Karės žinovai spėja, kad lenkų riaušės mieste Culmsee, vakarinėje Prūsijoje, reiskia pradžią organizuoto lenkų veržimosi į Vakarinę Poznaniaus provinciją.

MAŠININĖS KANUOLĖS MALŠINIMUI RIAUSIŲ KALĖJIME.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Leavenworth, Kansas, 31 d. sausio. — Militario kalėjimo kaliniai pakėlė riaušes. Riaušių numalšinimui Leavenworth'o forto komendantas pasiuntė vieną batalioną pėstininkų. Kalėjimo sargybai pagelbon duota taipgi mašininų kanuolių rotos.

Kalėjimo valdžia sako, būk kalėjime laikomi aidoblistai kurstą kitus kalinius prie sukilimų.

SPARTAKINIAI UŽVALDĖ DIDELĮ VOKIETIJOS PORTĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 28 d. sausio. — Iš Wilhelmshaveno pranešta, kad tenai spartakiniai netikėtai perversmu paėmė visą miesto valdybą į savo kontrolę. Jie užėmė visus valdiškų namus ir bankus ir įsakė visus jų priešus teisti karišku teismu. Visi gelžkeliai, kurie susieina į Wilhelmshaveną, nustojo veikę.

SUV. VAL. PREZIDENTAS PRIPAŽINO LAIKINĖ LENKIJOS VALDŽIĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 29 d. sausio. — Suvienytos Valstijos jau pilnai pripažino laikinę Lenkijos valdžią. Tas padaryta telegramo, kurią, prezidento vardu, valstybės sekretorius Lansing pasiuntė Lenkijos premieriui Paderewskui ir kurioje pranešama apie pripažinimą.

Anglija ir Amerika nori atšaukti kariūnė iš Rusijos.

SPĖJAMA, KAD IR FRANCIJA SU TUO SUTIKS.

Norima tą klausimą kuogreičiausiai išrišti.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

31 d. sausio specialis N.Y. Call korespondentas, P. W. Hanna, telegrafuoja iš Paryžiaus, kad Amerikos ir Britanijos taikos delegatai bendrai įnešė vyriausiai karės ir taikos tarybai sumanymą tuojaus atšaukt iš Rusijos teritorijos visą talkininkų kariūnė, kaip to reikalauja vienas iš 14 prezidento Wilsono punktų.

Tą sumanymą padavusieji delegatai reikalauja, kad tas klausimas būtų kuogreičiausiai išrištas, kadangi, sulyg to sumanymo, tas tuojaus sustabdyt visokį militarių veikimą prieš Tarybų valdžią ir tuo pačiu panaikint visus apribojimus kaslink siuntimo Rusijon maisto ir pramonės reikmenų.

Patirta, kad šis sumanymas visai nesiriša su visos Rusijos frakcijų konferencija ant Prince salų, kuri kviečiama ant 15 d. vasario. Jeigu šis sumanymas bus priimtas, tai iki konferencijai paskirto laiko talkininkų kariūnė jau bus pradėjusi kraustyti iš Rusijos.

Dabar yra zenklų rodančių, kad francūzų nuomonė link Rusijos ūmu laiku griežtai persimainė ir yra pamato manyti, kad premieras Clemenceau ir užsienio reikalų ministeris Pichon pritaras anglių-ameriečių įnešimui.

TARYBOS BALSUOS IR DALYVAUTI DERYBOSE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Franko-amerikiečių reikalų komisinerius, Andre Tardieu paskelbė, kad Rusijos Tarybos šauks savo generalų kongresą kad nubalsuoti ar priimt talkininkų pasiūlymą dalyvauti bendro konferencijoj. Tas duoda pamato manyti, kad Tarybų valdžia lyg ir nemano to pakvietimo atmesti.

Francūzų kariūjų socialistų vadus Longuet, kuris yra neoficialiu Rusijos Tarybų valdžios atstovu, rengiasi užsitikėt šiek-tiek Wilsonu.

Rusijos užsienio reikalų ministeris Čičerin prašė Longueto patirti kiek plačiau apie talkininkų pakvietimą. Sakoma, kad Longuetas pranešias Taryboms, kad verta bent kiek remti prezidentą Wilsoną, nes neremiant negalima būtų lai-

ČEČAI UŽĖMĖ RYTINĖ SILEZIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 4, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 31 d. sausio. — Australijai priklausiusioji rytinė Silezija dabar jau visa čėchų užimta. Čėchai užėmė tą provinciją po smarkių mūšių su lenkais. Taip praneša Vienos laikraščiai.

"LAISVĖ"
REIKALINGA PATYRUSI
KNYGVĖDE (BOOKKEEPER)
ATSISAUKITE I "LAISVĖ"
OFISĄ, 455 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.

The Lithuanian Semi-Week
LAISVĖ
 Published by the
 LITHUANIAN CO-OPERATIVE
 PUBLISHING SOCIETY INC.
 Every Tuesday and Friday at 465
 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Yearly subscription rates: In U. S.
 and foreign countries \$3.00.
 Telephone Stagg 3878.

Eina du sykiu savaitė: Utarininkas ir Pėnytioms, 465 Grand St., Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvos K. operatyvikių Bendrovė.

LAISVĖ
 Prenumerata metams: Amerikoje ir užsienio šalyse — \$3.00; pusei metų Amerikoje ir užsienio šalyse — \$1.75.
 Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)

BIOLOGIJA ARBA MOKSLAS APIE GYVUS DAIKTUS.

Nes mes neturime progos, idant išanalizuoti gyvą protoplazmą. Jeigu mes galėtume analizuoti gyvą protoplazmą, tai mes apie gyvybę veikiame daug sužinotume. Mes tuoj, tada, sužinotume protoplazmo gyvybės pagrindinius sudėtinius. Atskirdami vienus nuo kitų, galėtume jų praktiškai patirti jų veikumą. Dartinės negalime. Visgi aplamai pripažinta tėra, kad tyri — pelenų neturinti — proteina, yra neveikliai (inert), vadinasi, be gyvybės. Tačiau druskos, arba elektrolitai, organiai ar neorganiai, yra veikliai ir, žinoma, sudarantys gyvybę.

Taigi ve, chemiškai išdėstinėjimas neatidengia prieš mus visų protoplazmo paslapčių. Tokiu būdu, suprantama, neigi — parodomus kelią, vedantį — mus prie pilnesnio gyvybės misterijų (paslapčių) pažinimo. Tačiau bent tokią iš chemiško protoplazmo išdėstinėjimo naudą mes turime, kad sužinosime, aplamai, kurie chemiškieji elementai yra neišvengtinai reikalingi palaikymui gyvybės. Juk mes žinome, kad kiekvienas gyvas kūnas išnaudoja savo protoplazmą, idant palaikyti kūne gyvybę bei veikumą. Tokiu būdu, suprantama, chemiškų elementų apėmis turi mažėti. Ir tai mes praktiškai žinome, kaip diktas-riebus gyvūnas džiūsta, mažėja, žinoma, jeigu negauna maisto, idant papildyti protoplazmą tais elementais, kurių jis nustoja, begaminamas organizme veiklumą bei gyvybę. Bet jeigu jis ir gauna pakaktinai maisto, tai irgi jo protoplazmą tolygiai eina dėvėjimosi ir budavojimosi darbas. Tai reikalinga palaikymui pastoviam protoplazmo apėmiui. Šitoksai dėvėjimosi ir budavojimosi darbas ir yra pagrindinė gyvybės ypatybė. Tai yra stačiai dualizmas, be kurio jokis gyvas kūnas negali gyventi. Šitokio dualizmo nebesurasi niekur kitur, kaip tik gyvose kūnuose. Ir šisai dualizmas vadinamas tėra metabolizmu.

2. Metabolizmas arba dėvėjimosi ir budavojimosi galimybė.

Lengvėliu būdu galima patirti, kaip protoplazmas veikia, vadinasi palaiko gyvybę net tada, kada kūnas negauna maisto. Patyrimą galima padaryti su mažais

gyvūneliais. Štai ve, paimkite viencelį gyvūnelį (protozoa), kaip tai Paramecium, ir laikykime jį bergždžame skysčiuje. Paramecium, kaip žinome, yra mikroskopinis, vandenij gyvūnas, jis labai vikriai plaukioja ačiu labai mažiems plaukimo organams — tai esanti ant odos paviršiaus plaukeliai, "cilia" vadinami. Jis maitinasi dar mažesniais gyvūnais. Su plikomis akimis sunku šiuos gyvūnelius įtėmyti ir vanduo, rodos, tyras, tačiau kaip pažiūri per padidinamąjį stiklą, tai, tartum, tik kimbda visokie gyvūneliai. Ir vieną šitų gyvūnelių, laikant bergždžiam skysčiuje, vadinasi, kur jis negalėtų maisto gauti, lengvai pastebėti galima, kaip jo protoplazmas dėvisi. Pirmiausiai pasirodo, kaip ir tuštinti ant jo kūno; po kiek laiko jis atrodo kaip ir skeletas (grob lai). Žinoma, šitokia stovyj jis negyvena — miršta. Bet šį patyrimą galima padaryti ir su kitais vienceliais gyvūneliais, kaip tai Dileptus gigas. Šitas gyvūnelis, atskirtas nuo maisto, pasilaiko dešimtį ar dvidešimt dienų. Jis mažėja iki nenumiršta.

Degindami anglis mes apturime lygiai tokį poveikį. Chemiškoji veikmė atvaizdina tą patį principą, kaip ir badaujantis Paramicum arba Dileptus gigas. Žiūrėkite, anglis, susidarius iš anglidario ir neorganij medegu, jeigu deginama, beabejo, veikia susijungia su degiu, išduodama energiją, suprantama, pavidale šviesos ir karščio. Šita energija, beabejo, tapo sukrauta ten daug metų atgalios — kada anglis buvo dar ant žemės paviršio pavidale augmenų. Degimo procesas, veikliausiai, todėl įvyksta, kad įvairūs anglies elementai jungiasi (oxidacija) su ore esančiu degiu. Išduoda dūmus, vadinasi, anglia-dvidegį (CO₂), taipgi vandenį (H₂O) ir nedegamas liekanas (pelenus), kadangi liuosoji (kinetic) energija išduodama tėra pavidale šviesos ir karščio. Taigi, ve kas su anglia pasidarė: duruojant oxidacijai, aprubežiuotoji energija persikeitė į liuosąją energiją, gi tuo pačiu laiku organiškoji medega persikeitė į anglia-dvidegį, vandenį, liuosą angliagamį ir niekam nedarantį liekaną.

Garsieji Francūzų chemikai, Lavoisieris ir Laplace, 1780 m., pirmutiniai parodė, kad gyvūnų šiluma, kaip ir ugnies, pasidaro degant chemiškiems elementams, suprantama, naudojant degį ir išduodant anglia-dvidegį. Jie net patyrė, kad beveik tiek šilumos ir anglia-dvidegio išduoda gyvenanti Gvinejos kiaulutė, kaip kad deganti žvakė. Vėliaus, betgi, buvo sužinota, jog gyvūnai apart šilumos ir CO₂, išduoda dar šlapmedegę (Co (NH₂)₂) Dabar, kiekvienas gyvūnas, kad galėjus judėti, esti, virškinti ir pasiliuosuoti nuo išmetų, turi turėti pakaktinai energijos. Ir šita energija, jis gauna, žinoma, oksiduojant substancijomis, e-

sančioms jo protoplazme. Taip-pat kaip degant angliams, anglia-dvidegis ir vanduo yra paifuosuojamas, taip gi nedegantis išmetos, vadinamos šlapmedegę, reiškia pas gyvūnus tą, ką pas anglis pelenai. Idant atlikti visas fiziologijos veikmes, kokios yra gyvūnui neišvengtiniomis, gyvūnas turi semti energiją iš savo protoplazmo. Laikymas be maisto Parameciumo, parodo, kaip išdega protoplazminės substancijos, išsitemia reikalingiausios medegos degimui ir gaminimui energijos, ir, tokiu būdu, gyvūnas mirškšta. Panašus procesas dedas visuose gyvūnuose ir augmenyse.

Norint palaikyti ugnį, reikia ją, kaip paprastai sakoma, kurstyti, vadinasi, reikalinga daugiau medegos dėdėti. Taip-pat yra su gyvūnais; idant palaikyti pastovią gyvybę, reikia maisto. Paėmus, sakysime, naują kūrą, anglis, reikia priruosti jas degimui, ve, reikia sudaužyti į prieinamus šmolius, taipgi reikia tam tikros dozės šilumos, idant užkurti jas. Panašiai ir maistas, paprastai susdedas iš negyvų proteinų, angliagamio-vandengamio-degio sąjungų ir riebalų, pacinas iš gyvulių ar augmenų, turi būt priruostas asimiliacijai ir, pasukui išnešiotas po visą kūną. Šitoksai procesas yra paprastai vadinamas virškinimo ar žlebėjimo procesu.

Biologijos mokslė dėvėjimosi ir budavojimosi procesai vadinami tėra vienu žodžiu metabolizmas. Naikinąs ar deginąs protoplazmines substancijas metabolizmas yra vadinamas katabolizmu; gi budavojąs metabolizmas yra vadinamas anabolizmu.

Kaip maisto dalelės prisilieja prie protoplazmų molekule (mažiausios medegos dalelės, kurios gali egzistuoti vienutėmis) — nėra dar tės sužinota; tačiau manoma, kad jos prisilieja vienokiopai visame organizme, taip kad visas organizmas kartu atsibudavoja nustotas dalis.

3. Atsibudavojimo galimybė.

Priimant maistą labai pastoviai, kiek kūnas nusidėvė, tiek ir atsibudavoja, vadinasi, protoplazmas nei daugina, anei mažina. Bet jeigu priimama daugias medegos, negu sunaikinta tampa, aišku, tada protoplazmas dauginasi ir kūnas, kaip mes sakome, eina didyn. Tai reiškia, kad auga.

Kiekvienas gyvūnas ar augmuo ima tam tikrą laiką išaugimui iki augščiausiojo laipsnio ir iki tam tikros formos. Pasiekus gi šio laipsnio, daugelis fiziologij veikmių tampa pakreiptos prie reprodukcijos (gimdymo). Tai yra subrendimo periodas.

Subrendimo periodą paseka aktyvio augimo periodas. Šitame tarplaiky budavojimosi procesas pralenkia dėvėjimosi procesą.

Pagaliaus, susiduriama su palaikymo savo rasės periodu, tai reiškia giundymą, veisimą.

(Toliaus bus).

Carbininkai ir Buržuazija

Pastaruojų laikų aiškiai pasirodė, kur glūdojo lietuviškoji buržuazija. Ji pasidalinus į tris grupes ir vejasau lizdus darbininkų organizacijose, darbininkų eilėse. Pirmoji grupė turi didelį skaitlių katalikiskos darbininkų visuomenės. Jie vadina save klerikalais, susidedančiais iš pusėtino būrelio kunigų ir keletu pasiturtinčių biznierių, kurie skelbia save geriausiais Lietuvos liuosuotojais ir katalikų darbininkų reikalų gynėjais. Antroji grupė susispietusi apie laisvamanius darbininkus, kuri vadina save tautininkais, liberalais, sandariečiais. Jie susideda iš profesionalų ir mažiuku vertelgu. Jie dar daugiau giriasi, kad yra geriausi tautos liuosuotojai ir laisvės šalininkai, daug gero padarysiai dėl darbininkų. Trečioji grupė mūsų buržuazijos, tai yra dešiniųjų socialistų vadai. Jie taipgi giriasi, kad esą geriausi darbininkų vadai ir jie kur kas geriau apgalvoja, kaip savo plėnus įvykdinti su pagelba darbininkų.

Dabar pažiūrėkime, kaip jie vykina ir riša Lietuvos darbininkų klausimą ir Lietuvos laisvę. Klerikalai, turėdami skaitlingas minias darbininkų savo parapijose, Susivienijime Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų ir kitose organizacijose, — važinėja ir renka aukas dėl Lietuvos laisvės, jos išpirkimo ir t. t. Klerikalai rinkdami aukas baugina darbininkus, kad Lietuvai dabar didžiausias pavojus. Mat, dabar Lietuvos dvarininkams, tai ištikro yra didžiausias pavojus, o jie gaudina savo parapijonus darbininkus, kad tai Lietuvai pavojus. Dabar tie bolševikai kumečiai ir mažazemiai ūkininkai gena lauk dvarininkų ir klebonų valdžią, o pastarieji pasivadina save net visa Lietuva ir prašosi, kad nesuipratę darbininkai gelbėtų. Nesuipratę darbininkai atiduoda paskutinį skatiką, kad tik išgelbėtų Lietuvą iš pavojaus, o čia klerikalai klebonėliai gelbsti dvarininkus tais darbininkų sudėtais pinigais. Siuntinėja visokių pasiuntinij, kad tik gauti iš kur pagelbą, kad tik galėtų sumusti Lietuvos darbininkus, kumečius ir mažazemius ūkininkus. Taigi klerikalai darbininkai nepagalvoja, kad jų pačių pinigais tokie pat klerikalai darbininkai, gali būti sumusti jų pačių pagelba ir aukomis. Oi, kada, kada tie mūsų katalikėliai darbininkai susipras ir paregės savo tikrą priešą? Ponai dvarininkai ten skriaudė per ilgus amžius ir da tebeskriaudžia tuos pačius katalikus kumečius ir mažazemius valstiečius, o jie da vis remia juos. Tai taip liuosuodžia Lietuvą mūsų klerikalai klebonai iš rankų valstiečių mažazemių darbininkų rankas dvarininkų kuni-gaikščių ir klebonų. Tai tokie jie geradėjai darbininkų — jie nori, kad daugiau

priespaudus Lietuvos darbininkus.

Na, o ką gi per paukščiai yra mūsų tautininkai sandariečiai, tie mūsų tautos vertelgos biznieriėliai ir profesionalai? Jie taipgi apsiskele didžiausiais tautos liuosuotojais ir darbininkų geradėjais. Jie atkišę rankas gerinasi prie darbininkų, kad sudėti ir jiems krepšius pinigų ir jie gelbsti Lietuvą, organizuoja bankas ir prašo, kad darbininkai sudėtų milioną dolerių dėl atbudavojimo Lietuvos. Prašo tik miliono dolerių iš mūsų, nes žino, kad daugiau nei negali gauti, kad ir paskutinius centelius atiduotume, su visais rakandais: kedėmis, lovomis, patalynėmis ir blakėmis, o vargiai tą milioną dolerių padarytume. Užtai jie ir prašo tik vieno miliono. Jie žada už tą milioną pribudavotj Lietuvai fabriku, kur mes sugrįžę galėsim tik dirbti ir dirbti tuose fabrikuose, o jie tikponaus ir poiaus. Mat, ir mūsų tautininkai neprastai moka išrišti tėvynės klausimą, kad jiems tėvynėje būti be darbo ir turėti perteklių, būti turtingais fabrikantais ir bankieriais. Užtai jie dabar tiek daug prizda mums darbininkams duoti laisvės, kad tik pavestume jiems tvarkyti Lietuvą. Pagal jų planą, tai bus didžiausia laisvė visiems,—darbdavys turės laisvę skriausti darbininkus, darbininkas turės laisvę būti nuskriaustu. Ir tas viskas dėsis tada, kada mūsų tautininkai įvykins sandariečių programą. Nedieue duok tokią laisvę, kur vienas skriaus, kitas bus nuskriaustas. Čion matosi daug proto pas mūsų advokatelius, daktarėlius ir rektorius, o tušti kišeniai. Tuo tarpu tuščios galvos nesuipratusių darbininkų, o dar vienas — kitas doleris kibarienių Reikalinga štraukti darbininkų dolerius į profesionalų kišenių. Ir tai vis dėl Lietuvos laisvės. Nors tautininkai turi puse-tinas draugijas savo rankose, kaip tai: S.L.A. ir T.M.D. ir laikraščius kaip paklodės, bet jų pasekėjai jau pradeda pamatyti, kaip jie liuosuoja tautą ir riša darbininkų klausimą, jų aukų rinkėjai nekuriuose miestuose jau sugriuvo. Matyt, kad melžiamoji karvutė greit užtruks.

Nagi kas tie yra mūsų dešinieji socialistai? Tai yra kopija anų visų Lietuvos liuosuotojų ir darbininkų reikalų gynėjų dėl išnešimo savo kailio nuo darbo, o įgijimo turto Lietuvoj. Ką jau viršui minėjau, jog šioji buržuazijos atskala turi geriaus apgalvotą būdą savų reikalų įvykinimui. Jie, prisidengę žodžiu socialistas, pasigavo pusiaukelj stovinčius darbininkus, dar pilnai klesiniai — nesuipratusius. Na, ir dabar smarkauja, kad tik jie yra vienatiniai darbininkų vadai. Kur jie veda darbininkus? Dabar jau laikas pažiūrėti. Ogi tiesiai kapitalistams, imperialistams ant akuro paaukuoti. Ką jų bendrininkai menševikai jau buvo padarę laike

Rusijos Rubliai

Dabartiniu laiku yra labai pigus. Tavo suma Amerikoniskų pinigų gali padauginti ant trijų sykių, jeigu pirksi rublius dabar.

LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karę, pelenų nupirkti mi rubliu, nes tikrai galima tikėtis, kad po karę rublių vertė padidės. Tie, kurie nemano grįžti į Lietuvą po karę, galės šia parodomu rubliu už tiek, kiek jie buvo verti pirm karę.

TODĖL neatidėkite šitos progos. Pirk rublius tuojau nuo užrašymo.

Bankieriaus Henriks C. Zaro

39 Cooper Square, kampa 6-15 St. The Zaro Bank Building

ŠITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karis Tarybų Stampas taipgi ir "Thriff" Stampas.

Ar jus kada nors pamalinat, kaip yra pavojinga neilto su savimi laikyti bakse pinigus ar šiaip svarbius dokumentus? Ar žina kad gali būt gaisre ar vagis gali pavogt? Apsaugot galima pasidant "Apsaugos Pasidėjimo Baksa" pas Bankierij Henriks C. Zaro. Tas baksa yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk šia apsaugos baksa, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square, kampa 6th Street, New York, N. Y.

Atvira vakarais iki 8 val.; nedėdieniais iki 1 val. po pietų.

kerenskinės valdžios, o ką sykiu su klerikalais ir tautininkais, ir tą patį žada, kaip Vokietijoj? Kaip vieni, taip ir kiti užgriebė valdžią duos Lietuvai ir mūsų dešinieji socialistai, kokią vada tautininkai,—kad bus vienas laisvė: darbdaviai skriausti darbininkus, o darbininkams būti nuskriaustais. Mums aišku, kad tada gali būti demokratinė lygus apsisprendimas, kad pranyks klesos ir bus vieni lygus turė. O mūsų dešinieji oportunistai mana, kad bus galima ir ne panaikinus klesų lygiai demokratiškai sugyventi sykiu su dešinieji valdžią su lohininkais. Tai yra tikras oportunistas ir darbininkų pardavystė, o daugiau niekas.

Nagi, pasakykit, išmintiegieji, koks skirtumas yra tarp viršminėtų sriovių: klerikalų, tautininkų ir dešiniųjų socialistų? Visi jie turi po fondą rinkti pinigus, kad galėtų vesti agitaciją ir revoliuciją prieš darbininkų laimėjimus; visi stoja už steigiamąjį seimą ir už sudėtinę valdžią Lietuvoj. O visi jie dreba iš baimės, kad tik nezlugtu privatinė nuosavybė, visi teisinga, kad Lietuvoj negali būti bendra nuosavybė. Ir visi jie stengiasi turėti minią nesuipratusių darbininkų, pasak juos einančių pagelbon įvykinti kapitalistinį būdą išnaudojimui darbininkų Lietuvoje. Bet pastaruosius jau tie pusiaukelj esant darbininkai pradeda pamatyti, ir lieka generolai be karių. Tą liudija ir Chicago L.S.S. VIII rajono konferencija, nes kada vadai pamatė, jog neturi pasekėjų — apleido konferenciją.

Kapsuko Vaikas.

VISUOMET PIRKIT
ČEVERYKUS
 Naujasios mados
 PAS
MARTINAITI
 157 GRAND ST.
 BROOKLYN, N.Y.

DYKAI, DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo. Ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus idėti. Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas įvairiuose atsitikimuose. Ateik ir duok išgaminuot. Informacijos dykai. Mano kabinas ir tikulki 22 karato. Darbas gvarantuotas. Ofiso valandos nuo 9 iki 8:30 P. M. Nedėlioj nuo 9 iki 1 P. M. Pėnytioms ofisas uždarytas.
 DR. CHAS. TESCHBERG, D.D.S. Liet. Dentistas
 500 Grand St., Kampa Union Ave., Brooklyn, N. Y.
 Tel. Stagg 3698 Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai.

rata priguli nuo erumo dantu

kas, 4 Vasario, 1919. k savo DANTIS pas... STUVIŠKA DENTISTA...

ri tą naują knygą lytišką gyvenimą?

neturi, tai pasiskubink... nes knyga gal greit iš...

mės Merginoms apie Lyties Dalykus.

lyta žinomas lytiškų daly... intijos ponios M. H. SAN...

verta būti teisingu?

la yra žmonija, kurie stengia... ir teisingai gyventi, bet...

votojas už Teisybę.

feronimas Savanorolla... nori žinoti apie teisingo...

Pasaulių Ratas.

yra puikus ir labai įdomus... mas pasaulio planetų, kurios...

Kerštinga Meilė.

ai puikus sceniškas veikla... lengvas suloti.

Mrs. F. STROPUS

ing Street, So. Boston, Mass.

GARSVA

kaladami knygų, plius... to Money Order arba...

Dėlei I. Stipino Išvedžiojimų.

"Laisvės" No. 100 pereinų... metų tilpo straipsniukas, kriti...

Visu pirmas I. Stipinas sako... kad aš Brooklynio Kairiųjų Or...

Aprašas: I. Stipinas sako, kad... iš šaukiausių tėvynę ginti savo...

I. Stipinas maskaraduoja kai... tu revoliucioninis socialistas, bet...

Manau, labai laikas būtų pa... mislyti apie tokių disorganizat...

Nuo red. — Visgi mums kei... stali išrodo, kad draugai vartoja...

Canados Ruožai.

Socialistiskasis judėjimas... randa sau vietas netik Europos...

Tarp kita liko išnešta ir re... zoliucija, feikalaujanti šaukt...

Tai tiek kaslink tų I. Stipino... pasakytų neteisybių. Da prisic...

Kalban apie augantį bedarbių... skaičių, vienas iš delegatų pas...

I. Stipinas maskaraduoja kai... tu revoliucioninis socialistas, bet...

Nuo red. — Visgi mums kei... stali išrodo, kad draugai vartoja...

skaitymą lenkų laikraščio "Echo"

Taipgi minėti svečiai neap... lenkė ir manęs. Išvartė visas...

Sausio 13 d. Toronto darbi... ninkų politiška apsigynimo li...

Šioje apielinkėje gyvuoja trys... progresyvės lietuvių draugijos...

Nežinia ką kaltinti ar pač... tą ar cenzūrą, ar laikraščių ad...

Kalban apie augantį bedarbių... skaičių, vienas iš delegatų pas...

I. Stipinas maskaraduoja kai... tu revoliucioninis socialistas, bet...

Nuo red. — Visgi mums kei... stali išrodo, kad draugai vartoja...

DRAUGIJOS KURIOS TUR 'LAISVĖ' UŽ ORGANĄ, KOMI ETŲ ADRESAI

LAISVĖS MYLĖTOJŲ DR-STES... COLLINSVILLE, ILL. Valdybos adresas:

LIET. SVIESOS DRAUGIJA... ANSONIA, CONN. Valdybos adresas:

A. C. W. OF A. 218 SKYRIAU... BALTIMORE, MD. Valdybos adresas:

A.P.L.A. DR-JOS CENTRO VALDY... BOS IR KUOPŲ SEKRETORIJOS... ADRESAI:

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ... DRAUGYSTĖ ELIZABETH N. J. Valdybos adresas:

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS... DRAUGYSTĖ CICERO, ILL. Valdybos adresas:

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYS... TĖ. MOLINE, ILL. Valdybos adresas:

L. PAŠELNĖ DR-STĖ "LAISVĖS"... EASTON, PA. Prezidentas J. Katinis...

Susirinkimai atsibūna kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio.

L. D. L. D. CENTRO VALDYBA. Pirmininkas A. Petrika...

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ... MAHANŲ CITY, PA. Pirmininkas J. Kovas...

DRAUGIJA SUNŲ IR DUKTERŲ... LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL. Valdybos adresas:

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS... Valdybos adresas: Racine, Wis.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STES. Elizabeth N. J., viršrinkny adresas:

FEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA. Sutaisau receptus su didžiausia...

Naujos Knygos. Laisvės Spauda ir Turtas 455 Grand St., Brooklyn

DR. KOLER 638 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. Dr. KOLER yra vienas iš geriausių...

DR. A. MONTVID Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL. Miesto ofisas: 1553 W. Madison St.

APIE RUSIJOS POLITINES PARTIJAS. Kiekvienam darbininkui būtina reikia susipažinti su...

